

de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Postbus 20904
2500 EX DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw correspondentie van
3 juli 2018	z2018-06400	7 en 17 mei 2018

Contactpersonen	Uw kenmerk
-	

Onderwerp

Verzoek om wetgevingsadvies – Ontwerpbesluit maatregelen eigen betalingen Rutte III

Geachte ,

Bij brief van 6 april 2018 heeft u de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gevraagd op grond van het bepaalde in artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) te adviseren over het “*Ontwerpbesluit maatregelen eigen betalingen Rutte III*” (hierna: ontwerpbesluit).¹ Inmiddels is met ingang van 25 mei 2018 de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing en zal de AP overeenkomstig de artikelen 36, vierde lid, AVG en 57, eerste lid, onder c, van de AVG voldoen aan uw verzoek.

Met betrekking tot het onderhavige ontwerpbesluit was een internetconsultatie opengesteld van 5 - 22 april 2018. Naar aanleiding van deze internetconsultatie zijn wijzigingen in het ontwerpbesluit aangebracht. De AP heeft u bij brief van 19 april 2018 laten weten dat zij zal adviseren na ommekomst van de internetconsultatie-termijn, opdat de AP eventuele wijzigingen in het ontwerpbesluit als gevolg van de internetconsultatie in haar advies kan betrekken. Op 7 mei 2018 is uw brief van 2 mei 2018 ontvangen, waarin is aangegeven dat minimale wijzigingen zijn doorgevoerd om bepaalde artikelen te verduidelijken en dat ook de nota van toelichting op onderdelen is verhelderd. De AP baseert haar advies op de aangepaste versie van het ontwerpbesluit van 7 mei 2018.

---

¹ Ofwel: Wijziging van het Besluit langdurige zorg en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 tot verlaging van de vermogensinkomensbijtelling, verkorten van de overgangstermijnen voor de hoge en lage eigen bijdrage en de termijn waarover het CAK een eigen bijdrage mag opleggen en het introduceren van een abonnementstarief voor maatwerkvoorzieningen in de zin van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Datum
3 juli 2018

Ons kenmerk
z2018-06400

Inhoud van het ontwerpbesluit²

In het regeerakkoord 2017-2022 is een pakket aan maatregelen aangekondigd om de stapeling van eigen betalingen in de (langdurige) zorg en ondersteuning te verminderen. Het pakket bevat maatregelen gericht op de eigen betalingen in de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015). Eerder zijn al wijzigingen doorgevoerd ter bevestiging van het eigen risico en de maximering van de bijbetalingen in het geneesmiddelenvergoedingssysteem.

Dit ontwerpbesluit wijzigt het Besluit langdurige zorg en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 op vier onderdelen. Ten eerste wordt er een abonnementstarief voor maatwerkvoorzieningen geïntroduceerd. Er komt een vaste maximale bijdrage per bijdrageperiode voor maatwerkvoorzieningen en persoonsgebonden budgetten (pgb's) in de zin van de Wmo 2015, niet zijnde beschermd wonen en opvang. Ten tweede wordt de vermogensinkomensbijtelling (VIB) voor de eigen bijdragen in de Wlz gehalveerd van 8% naar 4%. Ten derde wordt de overgangstermijn van de lage eigen bijdrage voor Wlz-zorg en beschermd wonen naar de hoge eigen bijdrage verkort van zes maanden naar vier maanden. Ten vierde wordt de termijn verkort waarover het CAK met terugwerkende kracht een eigen bijdrage mag opleggen van drie naar één jaar.

Het ontwerpbesluit wijzigt de wijze van verwerking van persoonsgegevens alleen in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 in verband met de introductie van het abonnementstarief.³ Dit advies richt zich dan ook tot dit deel van het ontwerpbesluit.

Voor de invoering van een vast abonnementstarief voor maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen is een wijziging van de Wmo 2015 vereist. Deze wetswijziging wordt momenteel voorbereid daarom kan de maatregel pas in 2020 volledig ingevoerd worden.⁴ In 2019 wordt gewerkt met een tussenvorm als eerste stap naar invoering van het toekomstige abonnementstarief. In deze tussenvorm is er een vast abonnementstarief voor maatwerkvoorzieningen en pgb's in de zin van de Wmo 2015. Beschermd wonen en opvang vallen in deze tussenvorm niet onder het abonnementstarief, hiervoor blijft de bijdragesystematiek ongewijzigd. Het ontwerpbesluit wijzigt het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 om deze tussenvorm mogelijk te maken. Deze wijzigingen zullen gelden tot de wetswijziging.

Gegevensverwerking in het ontwerpbesluit

De huidige situatie is dat de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een pgb, met uitzondering van die voor opvang, wordt vastgesteld en voor de gemeente geïnd door het CAK (artikel 2.1.4, zesde lid, van de Wmo 2015). Artikel 3,3, vierde lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 bepaalt dat het CAK bij de vaststelling van de bijdrage gebruik maakt van het inkomensgegeven (bedoeld in artikel 21, onderdeel e, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen) en van andere door de inspecteur (bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen) verstrekte gegevens.

² Zie: nota van toelichting van dit ontwerpbesluit, p. 9-12.

³ Dit wordt later in het advies toegelicht.

⁴ Er ligt een adviesaanvraag bij de AP over het wetsvoorstel Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake de bijdrage voor maatschappelijke ondersteuning en de beoordeling voor de verstrekking van de maatwerkvoorziening. Dit wetsvoorstel dient als grondslag voor de instelling van een abonnementstarief voor maatwerkvoorzieningen. De AP zal hierover eind juli 2018 adviseren.

Datum
3 juli 2018

Ons kenmerk
z2018-06400

In het ontwerpbesluit wordt voorgesteld om artikel 3.3, vierde lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 te wijzigen zodat het CAK de inkomensgegevens alleen nog maar mag gebruiken voor de vaststelling van de bijdrage op grond van de in dat artikellid genoemde gevallen. In het artikelsgewijze deel van de nota van toelichting staat dat door de invoering van het abonnementstarief de inkomensgegevens alleen nog nodig zijn: “(...) voor het berekenen van de bijdrage voor opvang en beschermd wonen en voor het geval de gemeente bij verordening een bijdrageplichtig inkomen heeft vastgesteld als grens waaronder een korting wordt gegeven op de bijdrage of geen bijdrage verschuldigd is. Daarnaast voert het CAK nog een kostprijscontrole uit per bijdrageperiode.”⁵

Eerdere adviezen

Dit ontwerpbesluit is deels een uitwerking van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015). De AP heeft al eerder geadviseerd over de Wmo: bij de invoering van de Wmo (z2005-0126), het (ingetrokken) wetsvoorstel tot wijziging van de Wmo (z2012-00243) en het wetsvoorstel Wmo 2015 (z2013-00534). In deze adviezen is vooral benadrukt dat decentralisatie van taken in het sociale domein als gevolg heeft dat gemeenten meer (gevoelige) persoonsgegevens gaan verwerken en dat daarvoor passende waarborgen nodig zijn. In het laatste genoemde advies (z2013-00534) is geadviseerd om de waarborgen voor gegevensbescherming op te nemen in de wet in plaats van in een AMvB.⁶

Advies

Het ontwerpbesluit geeft de AP aanleiding tot het maken van een inhoudelijke opmerking. Het ontwerpbesluit bevat slechts een kleine wijziging in de gegevensverwerking en deze wijziging betreft dataminimalisatie. Verwerking van inkomensgegevens wordt beperkt tot de gevallen waarin het vaste abonnementstarief niet van toepassing is omdat voor het in rekening brengen van het vaste abonnementstarief inkomensgegevens niet relevant zijn.

Uit de nota van toelichting blijkt echter dat de bepalingen uit dit ontwerpbesluit met betrekking tot de instelling van het abonnementstarief slechts tijdelijk van kracht zullen zijn, namelijk tot inwerkingtreding van het wetsvoorstel.⁷ Na de wetswijziging geldt dat: “De vaste eigen bijdrage van € 17,50 is namelijk onafhankelijk van zorgomvang, inkomen en vermogen. Deze informatie wordt door aanbieders aan het CAK of de gemeente geleverd, maar speelt met een inkomensonafhankelijk vast laag tarief geen rol van betekenis meer.”⁸ Na de wetswijziging is voor de berekening van het abonnementstarief de verwerking van gegevens met betrekking tot zorgomvang, inkomen en vermogen niet meer nodig. De AP wijst op de wenselijkheid dat artikel 3.3, vierde lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 bij de inwerkingtreding van het wetsvoorstel dan ook vervalt.⁹ De AP adviseert te regelen dat dit artikel bij koninklijk besluit kan vervallen zodra de wet in werking treedt.

Redactioneel heeft de AP nog een aantal opmerkingen:

⁵ Zie: nota van toelichting van dit ontwerpbesluit, p. 21.

⁶ Voor de inwerkingtreding van de AVG was de grondslag voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens artikel 23 van de Wet bescherming persoonsgegevens. Op basis van dit artikel moest de verwerking van persoonsgegevens bij wet worden geregeld. Het Europees recht maakt geen onderscheid tussen een wet en een AMvB. Het uitgangspunt blijft wel dat ten minste de hoofdelementen in de wet worden geregeld (artikel 2.19 van de Aanwijzingen voor de regelgeving).

⁷ Zie: nota van toelichting van dit ontwerpbesluit, p. 10.

⁸ Zie: nota van toelichting van dit ontwerpbesluit, p. 12.

⁹ Mogelijk geldt dit ook voor andere artikelen in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

Datum
3 juli 2018

Ons kenmerk
z2018-06400

1. De AP merkt op dat in het voorgestelde artikel 3.3, vierde lid, onderdeel c, in plaats van “het bedrag” mogelijk “de bijdrage” wordt bedoeld.
2. In het artikelsgewijze deel van de nota van toelichting wordt met het kopje “Artikel II, onderdeel B” bedoeld “Artikel II, onderdeel C”. De AP adviseert dit aan te passen.

Dictum

De AP adviseert u aan het vorenstaande op passende wijze aandacht te schenken.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De Autoriteit Persoonsgegevens,

Mr. A. Wolfsen
Voorzitter